

Universitätsbibliothek Paderborn

Reverendissimi Ac Illustrissimi D.D. Antonii Godeau Episcopi Venciensis Viri Celeberrimi Theologia Moralis

Ex Purissimis Sacrae Scripturae, Patrum Ac Conciliorum Fontibus Derivata,
Notis Theologicis Illustrata, Duasque In Partes Divisa

Complectens Tractatus I. De Fontibus Doctrinae moralis. II. De praecipuis
ejusdem Fundamentis. III. De Peccatis. IV. De Legibus. V. De summario
dilectionis Praecepto. VI. De primo decalogi Praecepto. VII. De secundi
decalogi Praecepto

Godeau, Antoine

Augustae Vindelicorum, 1774

Caput IX. Omissionis, & peccati alieni explicatio.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-53562](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-53562)

CAPUT IX.

Omissionis, & peccati alieni explicatio.

Quæ opere complentur peccata adeo sunt manifesta, ut facile dignosci possint, & de his se quisque passim accuset: at non adeo facile omissionis peccata cognoscuntur. Ad ea plerumque non attendimus, neque de iis nos accusamus; cum tamen periculosiora sæpe sint, & propter illa plerique hominum damnentur. Variis hominum status Dei providentia in orbe instituit, ut humana firmaretur societas: quare unusquisque (ut ait Apostolus 1. Cor. 7.), in qua vocatione vocatus est, in ea permaneat. Verum ut in vocatione nostra salvemur, munera vocationis nostræ debemus exequi. Potest igitur aliquis, si ejus dumtaxat spectetur persona, non solum culpa vacare, sed virtutibus quoque clarere; qui propter officium suum a Deo damnabitur, si ea, quæ statum suum decent, non impleverit: de his præcipue peccatis in divino judicio erit quæstio. Fideles omnes unum sunt corpus, cujus singuli membra sunt: non omnia vero in corpore membra eundem actum habent; oculus videt, auris audit, gustus sapes discernit, reliqua pariter suum singula actum habent. Quod si secus fieret,

butorum consideratio. 4. Menstrua saltem Sacramentorum susceptio. 5. Pia Lectio, nec non laboriosæ vitæ Christi, ac dolorosæ passionis recollectio. 6. Laboris brevitatis, & Mercedis æternitatis &c. matutino tempore bene perpensa &c.

Godan Theol. Mor. Pars I.

T

ret, cuncta vehementer in corpore turbarentur corpusque ipsum tandem periret. Idem de politico seu ecclesiastico corpore est affirmandum in his variæ sunt personæ, quarum singulæ officium suum & munus habent. Oportet ergo, quisque suo fungatur munere; secus scindetur corpus, & a Deo institutus ordo turbabitur. Princeps sibi subditos recte debet regere: si munus suum negligat, nec justitiam recte administrari curet, malorum proculdubio reus erit, qui rempublicam propterea vexabunt. Quod si peccator esset veluti Angelus, aut pietate eximius damnaretur nihilominus in iudicio, quia quem admodum bonum Principem decet, regnum suum diligenter non fuerit moderatus. Idem pariter de cæteris officiis statuendum est: quo quisque aliis eminet, quo nobiliora & graviora sunt munera, eo majora, majorique digna sunt supplicia omissionis peccata. Quamobrem Confessarii eorum muneribus pœnitentes diligenter interrogant, præcipue si de nullo omissionis peccato accusant. Verum singulorum obligationes prævis mundi regulis minime metiantur, neque novos nullos novos Casuistas sequantur, qui tam facile hominum obligationes abrogant, neque harum normam ab Evangelio, aut saniori Theologia capiunt, sed ab avara, aut carnali politica. Multa pleraque, quibus orbis premitur, inde proficiunt, quia non exacte suo quisque munere fungitur, vel negligentia, vel ignorantia, aut contumacia, vel variis cupiditatibus præpeditus. Religiosi plerique homines vehementer errant, dum plura supererogationis opera exercentes, illa omittunt.

tunt, quæ statui suo conveniunt; quibus id est
reperendum, quod Pharifæis Dominus exprobra-
bat (*Matth. 23.*). *Hæc oportuit facere, & illa*
non omittere. Ambigi quoque potest, an mole-
stum minus esset hominem, qui publica munera
sive ecclesiastica sive politica sustinet, privatis vi-
tiis urgeri, nec vero muneri suo deesse; an vero
cum privatis vacet vitiis, munere tamen suo ex-
acte non fungi: verum utrumque hoc malum est
evitandum, siquæ actiones nostras moderari
oportet, ut patrifamilias & vitæ nostræ & traditi
nobis muneris rectam reddere rationem pos-
simus.

Illam vocamus *aliena* peccata, quæ non ipsi pa-
triamus, sed ideo nobis imputantur, quia peccan-
di causam vel occasionem aliis tribuimus: horum-
que a Deo veniam orabat Psalmista inquitens: *Ab*
alienis parce servo tuo (*Psal. 18.*); hæc vero
cavere suam Timotheum, & nos hortatur Apo-
stolus, dum ait: *Ne comunicaveris peccatis alie-*
nis (*1. Tim. 5.*). Novem omnino modis alienis
communicamus peccatis, eorumque participes ef-
ficimur. 1. *Consilio*, cum alios ad peccandum
hortamur, aut docemus: sic peccant hæresum
aut schismatum duces, aut novarum deliciarum
inventores. 2. *Jussu & auctoritate*, cum Prin-
ceps aut Superior alicui peccatum jubent. 3.
Consensu, de quo ait Apostolus: *Digni sunt mor-*
te non solum qui ea faciunt, sed etiam qui consen-
tiant facientibus (*Rom. 1.*). 4. *Hortatione* aut
suasione, quando videlicet alios ad peccandum
hortamur, aut peccare suademus: sic Jobi uxor

peccavit, quæ illum ad blasphemandum provocabat. 5. *Adulatione*, aut laudibus, quibus peccatum aut peccantem celebramus; sicut Psalmista inquit: *Laudatur peccator in desideriis animæ suæ* (Psalm. 9.): hinc per Isaiam populum Israel Deus alloquitur: *Popule meus, qui te beatum dixerunt, ipsi te decipiunt* (Isaiæ 12.). 6. *Silentio*, quando peccantem non monemus, nec peccati arguimus. Pastorum hoc vitium est, qui canes muti sunt latrare non valentes, quos per Ezechielem sic Deus increpat: *Si dicente me ad impium, Morte morieris, non annuntiaveris ei, sanguinem ejus de manu tua requiram* (Cap. 3.). Patrum, ac dominorum hoc vitium est, qui filios & famulos non corrigunt, cum peccant. 7. *Inobedientia & impunitate*, quando auctoritate non utimur ad punienda peccata. Principum hoc & Magistratum vitium est, qui nimia benignitate impunita in populis peccata relinquunt. 8. *Criminis participatione*, de qua inquit David: *Si videbas furem, currebas cum eo; & cum adulteris portionem tuam ponebas* (Psalm. 49.). Hinc satis prava confutatur doctrina recentium aliquorum Casuistarum, qui famulis & ancillis permittunt amatorias litteras perferre, & dominos dominæque suas in eorum patrandis peccatis juvare. dummodo tamen peccatis hisce non communicent, & solum dominis servire intendant, ne de ministerio expellantur. Quasi vero ob temporale emolumentum iis liceret peccantes juvare ea servitate, quæ peccato est conjuncta, & hinc legi non subderentur, quæ damnat non solum qui ea faciunt, sed etiam qui consentiunt facientibus. (Rom.

(Rom. 1.) (a). 9. Denique quando aliena peccata defendimus, & peccantes tuemur, aut fovemus auctoritate, sicuti Magnates faciunt, qui gravium reos criminum protegent, & contra juridicam perquisitionem iis asylum domi suæ præbent; id quoque faciunt interdum Magistratus, qui sua utuntur auctoritate ad reos enormium criminum absolvendos; idque præcipue committunt mali Presbyteri, qui absolvendi facultate abutentes in vitiis suis homines perseverare permittunt, & universæ diœcesi scandalum creant. His decimum adde modum alienis peccatis communicandi, malo videlicet exemplo.

(a) Horum opinionem Innocentius XI. proscripsit, dum hanc num. 51. propositionem damnavit: *Famulus, qui submissis humeris scienter adjuvat herum suum ascendere per fenestras ad stuprandam virginem, & multoties eidem subservit, deferendo scalam, aperiendo januam, aut quid simile cooperando, non peccat mortaliter, si id faciat metu notabilis detrimenti, puta, ne a Domino male tractetur, & torvis oculis aspiciatur, ne demo expellatur.*

